

24 Μαρτίου 2021

Λευτέρης Αραπάκης: Ποιος είναι ο 26χρονος Έλληνας που βραβεύτηκε από τον ΟΗΕ για το περιβάλλον (pics, vid)

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Οικολογία & Κλιματική Κρίση, Αρχιτεκτονική & Περιβάλλον \(χλωρίδα-πανίδα\)](#)

Στους επτά «Νέους Πρωταθλητές της Γης» (Young Champions of the Earth) που βραβεύει ετησίως ο ΟΗΕ για τις καινοτόμες περιβαλλοντικές δράσεις, συγκαταλέγεται ο 26χρονος Λευτέρης Αραπάκης. Το εν λόγω βραβείο δίδεται από τον ΟΗΕ στο πλαίσιο του προγράμματός του για το Περιβάλλον (UNEP).

Φωτογραφία ΑΠΕ-ΜΠΕ

Ο 26χρονος Έλληνας, ο μοναδικός Ευρωπαίος που βραβεύεται, τιμήθηκε από τον ΟΗΕ για τη νεοφυή επαγγελματική σχολή αλιείας ΕΝΑΛΕΙΑ, η οποία εκπαιδεύει, ενισχύει και παρέχει κίνητρο στην τοπική αλιευτική κοινότητα να συλλέξει τα πλαστικά από τη θάλασσα, επιτρέποντας έτσι στα αποθέματα ψαριών και στο οικοσύστημα να ανακάμψουν.

Η βράβευσή του ήταν κάτι που δεν περίμενε και όπως διηγείται στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, όταν το άκουσε δεν το πίστευε. Για τη δράση του, ο ΟΗΕ έμαθε από συνέντευξη που είχε δώσει ο 26χρονος Λευτέρης σε ξένη εφημερίδα, έτσι τον προσέγγισαν και του ζήτησαν να λάβει μέρος στον διαγωνισμό.

Σήμερα η ΕΝΑΛΕΙΑ δραστηριοποιείται πλέον σε 12 ελληνικά λιμάνια και στο Ρίμινι της Ιταλίας, σε συνεργασία με 700 ψαράδες σε 145 σκάφη στην Ελλάδα και την Ιταλία προσφέροντας χρηματική αποζημίωση για τα πλαστικά που επιστρέφουν στην ακτή. Η συλλογή των πλαστικών απορριμμάτων υπολογίζεται στους 12 τόνους μηνιαίως.

Ο Λευτέρης Αραπάκης προέρχεται από οικογένεια ψαράδων. Για πέντε γενιές η οικογένεια του δραστηριοποιείται στα πλούσια νερά της Νοτίου Ελλάδος, αλιεύοντας βακαλάο και μπαρμπούνια. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια η υπεραλίευση και η ρύπανση, ειδικότερα από τα πλαστικά, έχουν πλήξει την ελληνική αλιεία, με αποτέλεσμα τη μείωση των αλιευμάτων σε ποσοστό που ανέρχεται στο 34% τα τελευταία 50 έτη.

Παράλληλα, ο Λευτέρης παρατήρησε ότι πολλά αλιευτικά σκάφη στην πόλη του, τον Πειραιά, επέστρεφαν με δίχτυα γεμάτα από πλαστικά αντί για ψάρια. Εν συνεχεία, τα πλαστικά αυτά πετάγονταν εκ νέου στη θάλασσα.

«Γινόμουν όλο και πιο ανήσυχος για τη μείωση των ιχθυαποθεμάτων και την αύξηση των πλαστικών», σημειώνει ο Λευτέρης. Η κατάσταση αυτή, τον ώθησε να ιδρύσει την πρώτη επαγγελματική σχολή αλιείας ΕΝΑΛΕΙΑ το 2016 με διπλό στόχο. Πρώτον να διδάξει τους αλιείς πώς να εξασκήσουν το επάγγελμά τους με έναν πιο οικολογικό τρόπο και δεύτερον να τους συμπεριλάβει στην προσπάθεια να καθαριστεί η Μεσόγειος από τα πλαστικά μέσω της πρωτοβουλίας Mediterranean Cleanup. Από την αρχή της δράσης, η ΕΝΑΛΕΙΑ έχει απομακρύνει περισσότερους από 80 τόνους πλαστικών από τη θάλασσα.

Το έργο της ΕΝΑΛΕΙΑ

Η εμπνευσμένη δουλειά του Λευτέρη Αραπάκη με την ΕΝΑΛΕΙΑ καταδεικνύει τη σπουδαιότητα των ατομικών και τοπικών πρωτοβουλιών που οδηγούνται από το πάθος και τις κοινές προτεραιότητες για τη συμπλήρωση των δράσεων που

λαμβάνονται σε περιφερειακό επίπεδο, επισημαίνεται στη σχετική ανακοίνωση του ΟΗΕ. Επιπλέον, σημειώνεται: Σχεδόν 13 εκατ. τόνοι πλαστικών πετάγονται στους ωκεανούς κάθε μέρα, ισότιμο του να ξεφορτώνει ένα φορτηγό σκουπίδια κάθε λεπτό. Υπολογίζεται ότι μέχρι το 2050 θα υπάρχουν περισσότερα πλαστικά στη θάλασσα απ' ό,τι ψάρια.

Αρχικά, ο Λευτέρης Αραπάκης και η ομάδα του αποθήκευαν το πλαστικό σε μονάδες ανακύκλωσης στο λιμάνι. Η αύξηση ωστόσο του όγκου τούς ενθάρρυνε να δημιουργήσουν μια πρωτοποριακή συνέργεια με την Healthy Seas, οργάνωση που εδρεύει στην Ολλανδία και ανακυκλώνει τα δίχτυα που βγαίνουν από τη θάλασσα, με χαλιά, κάλτσες, μάσκες και άλλα χρηστικά προϊόντα. Επιπρόσθετα, η ΕΝΑΛΕΙΑ μετατρέπει τα πλαστικά PET που συλλέγονται από τη θάλασσα (πλαστικά μπουκάλια κυρίως) σε προϊόντα ρουχισμού, μέσω εταιρείας μόδας στη Μαδρίτη.

Σημειώνεται ότι η ΕΝΑΛΕΙΑ από τα τέλη του 2016 που συστάθηκε μέχρι σήμερα, έχει εκπαιδεύσει 110 άνεργους.

Η πανδημία και το βραβείο στον ΟΗΕ

Ο Λευτέρης Αραπάκης προέρχεται από οικογένεια ψαράδων. Για πέντε γενιές η οικογένεια του δραστηριοποιείται στα πλούσια νερά της Νοτίου Ελλάδος, αλιεύοντας βακαλάο και μπαρμπούνια.

Ο Λευτέρης, κάτοχος πτυχίου Οικονομικών και Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθήνας, λέει ότι η ρύπανση από τα πλαστικά στις αλιευτικές περιοχές του Αργοσαρωνικού Κόλπου έχει μειωθεί κατά πολύ. Οι ψαράδες σώζουν τις θάλασσες από τα πλαστικά, προσθέτει.

Ωστόσο, η εξάπλωση της πανδημίας COVID-19 «χτύπησε» και την ΕΝΑΛΕΙΑ κατά τη διάρκεια του πρώτου lockdown στην Ελλάδα. Τον Μάρτιο και τον Απρίλιο πολλά από τα συμβόλαια χορηγιών ακυρώθηκαν, ωστόσο η ΕΝΑΛΕΙΑ προσαρμόστηκε στην πανδημία και κατάφερε να αυξήσει το πλαστικό που συλλέγεται από τη θάλασσα, επισημαίνει.

Μόλις η πανδημία περάσει, μάλιστα σχεδιάζει να διευρύνει το έργο της ΕΝΑΛΕΙΑ και σε άλλες αλιευτικές χώρες.

Οι επτά βραβευθέντες, όλοι κάτω των 30 ετών και από διαφορετικές περιοχές του κόσμου, επελέγησαν από διεθνή επιτροπή ειδικών ύστερα από ανταγωνιστική δημόσια διαδικασία, στην τελική φάση της οποίας ήταν 35 ανθυποψήφιοι, σημειώνει στην ανακοίνωσή του ο ΟΗΕ.

Το βραβείο προσφέρει κεφάλαιο εκκίνησης και μέντορινγκ στους πρωταθλητές προκειμένου να υποστηρίξουν την πρωτοβουλία τους.

Σε όλο τον κόσμο οι νέοι δείχνουν τον δρόμο ζητώντας ουσιαστικές και επείγουσες λύσεις στην τριπλή κρίση της κλιματικής αλλαγής, της απώλειας της βιοποικιλότητας και της μόλυνσης, τονίζει η εκτελεστική διευθύντρια του UNEP Ίνγκερ Άντερσεν.

Εκτός από τον Λευτέρη Αραπάκη βραβεύτηκαν επίσης οι:

Niria Alicia Garcia από τις ΗΠΑ

Xiaoyuan Ren από την Κίνα

Vidyut Mohan από την Ινδία

Nzambi Matee από την Κένυα

Max Hidalgo Quinto από το Περού

Fatemah Alzelzela από το Κουβέιτ

Ο Λευτέρης μιλά για την ΕΝΑΛΕΙΑ

Η διαδρομή μέχρι τη βράβευση ξεκίνησε λίγα χρόνια πριν... «Έκανα μια συζήτηση με τον πατέρα μου ο οποίος είναι επαγγελματίας ψαράς και μου είπε ότι έψαχναν να προσλάβουν κόσμο στα αλιευτικά σκάφη», εξηγεί ο Λευτέρης Αραπάκης μιλώντας στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων και συνεχίζει: «Οπότε, αυτό που τον ρώτησα ήταν: Γιατί δεν πας σε κάποια σχολή αλιείας να πάρεις από εκεί κόσμο; Εκείνος μου απάντησε ότι δεν υπάρχει σχολή αλιείας στην Ελλάδα οπότε δεν μπορούν να βρουν προσωπικό. Και τότε είπαμε με έναν φίλο μου να φτιάξουμε την πρώτη σχολή για επαγγελματική αλιεία στην Ελλάδα. Κάπως έτσι ξεκίνησε η ΕΝΑΛΕΙΑ».

Η ΕΝΑΛΕΙΑ από τα τέλη του 2016 που συστάθηκε μέχρι σήμερα, έχει εκπαιδεύσει 110 άνεργους. Όμως, ο Λευτέρης Αραπάκης βραβεύτηκε σήμερα από τον ΟΗΕ για κάτι πιο σπουδαίο: τη συλλογή τόνων απορριμμάτων από τον βυθό της θάλασσας. Με αφορμή την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών της σχολής του, ο 26χρονος επιβιβάστηκε σε ένα αλιευτικό και ξεκίνησε την καταγραφή της διαδικασίας του ψαρέματος. Εκεί διαπίστωσε πως τα σκουπίδια που πιάνονταν στα δίχτυα κόντευαν να γίνουν περισσότερα από τα ψάρια.

«Μάλιστα, αυτό που μου έκανε εντύπωση ήταν ένα κουτάκι αναψυκτικού το οποίο είχε ξασπρίσει από τα χρόνια και έτσι όπως το κοιτούσα είδα ότι είχε ημερομηνία λήξης το 1987. Ήταν δηλαδή 30 χρόνια μέσα στη θάλασσα», λέει με ειλικρινή έκπληξη και απογοήτευση.

«Το παίρνει ο ψαράς και το ξαναπετάει μέσα στη θάλασσα. Και μου είπε: Ξέρεις κάτι Λευτέρη; Τα πλαστικά δεν είναι δικό μας πρόβλημα». Αυτή η αντίδραση πυροδότησε την ενέργεια για το Mediterranean Cleanup και έφερε τον Λευτέρη ανάμεσα στους επτά Πρωταθλητές της Γης για το 2020. Μάλιστα, τον κατέστησε εκπρόσωπο της Ευρώπης για φέτος, στο πλαίσιο του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον.

Γιατί; Εκπαίδευσε και παρακίνησε παλιούς και νέους ψαράδες να συλλέγουν τα πλαστικά σκουπίδια και να τα επιστρέφουν στην ακτή. Από την αρχή της δραστηριοποίησης τους μέχρι σήμερα έχουν βγάλει από τη θάλασσα 80 τόνους πλαστικού. Εκτός από την περιβαλλοντική ανησυχία στο μυαλό του Λευτέρη ήταν και το μέλλον του επαγγέλματος της οικογένειάς του. Τα τελευταία χρόνια η υπεραλίευση και η ρύπανση (ειδικά από τα πλαστικά) έχουν πλήξει την ελληνική αλιεία. Τα τελευταία πενήντα χρόνια τα αλιεύματα έχουν μειωθεί στο 34%.

«Είδαμε ότι περίπου το ένα τρίτο της παγκόσμιας θαλάσσιας ρύπανσης είναι από χαμένο αλιευτικό εξοπλισμό. Κυρίως δίχτυα. Μάλιστα, τα δίχτυα είναι το χειρότερο είδος πλαστικού γιατί θέλουν περίπου έξι αιώνες για να αποσυντεθούν. Επίσης, το θέμα είναι ότι μέχρι να αποσυντεθούν συνεχίζουν και ψαρεύουν. Συνεχίζουν και σκοτώνουν ψάρια, θαλάσσια θηλαστικά ακόμα και πτηνά» αναφέρει μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Λ. Αραπάκης.

Σήμερα η ΕΝΑΛΕΙΑ συνεργάζεται με 700 ψαράδες και 145 σκάφη στην Ελλάδα και την Ιταλία προσφέροντας μια συμβολική χρηματική αποζημίωση για τα πλαστικά που επιστρέφουν στην ακτή. Η δράση αυτή ονομάζεται Mediterranean Cleanup γιατί τα πλαστικά ταξιδεύουν μέσω των θαλάσσιων ρευμάτων και ρυπαίνουν όλη τη Μεσόγειο. Στην Ελλάδα κατά καιρούς, ανάμεσα σε άλλα σκουπίδια, έχουν βρεθεί πλαστικά από την Τουρκία, την Ιταλία και την Αίγυπτο.

Αυτή την περίοδο το Mediterranean Cleanup δραστηριοποιείται σε 13 λιμάνια: την Αίγινα, το Κερατσίνι, το Λαύριο, τα Χανιά, τον Άγιο Νικόλαο, τη Χαλκίδα, την Κύμη, την Πάτρα, την Κυλλήνη, τη Λευκάδα, την Κέρκυρα, τη Μηχανιώνα, τα Νέα Μουδανιά και το Ρίμινι στην Ιταλία.

Σε κάθε λιμάνι υπάρχει ένας άνθρωπος αποκλειστικά γι' αυτή τη δουλειά. Τα σκουπίδια μπαίνουν σε κάδους οικοδομής ή και πρέσες που υπάρχουν στα λιμάνια. Στη συνέχεια πηγαίνουν στα Κέντρα Διαλογής όπου γίνεται ο διαχωρισμός. Το 50% ανακυκλώνεται και τα άλλα μισά σκουπίδια χρησιμοποιούνται για να φτιαχτούν άλλα προϊόντα, όπως παλτά και μπλούζες, σε συνεργασία με την εταιρεία μόδας Ecoalf στη Μαδρίτη. Ο Περιβαλλοντικός Οργανισμός Healthy Seas παίρνει τα σκουπίδια και τα μετασχηματίζει σε χαλιά, μαγιό και κάλτσες.

Μεγάλος δωρητής της δράσης Mediterranean Cleanup είναι το ίδρυμα Κώστας Λαιμός, το Ίδρυμα Περιβάλλοντος για τα Ιόνια Νησιά και το κοινωφελές Ίδρυμα Λάτση. Χορηγοί είναι: η Nestle, η Pfizer και η Τράτα.

Η βράβευση θα γινόταν στα γραφεία του ΟΗΕ στην Νέα Υόρκη όμως λόγω της πανδημίας θα γίνει διαδικτυακά. Οι επτά βραβευθέντες, είναι όλοι κάτω από 30 ετών και από διαφορετικές περιοχές του κόσμου. Η επιλογή έγινε από διεθνή επιτροπή ειδικών μετά από μια ανταγωνιστική δημόσια διαδικασία. Το βραβείο προσφέρει κεφάλαιο εκκίνησης και μέντορινγκ στους Πρωταθλητές για να υποστηρίξουν την πρωτοβουλία τους. Ο ΟΗΕ καθιέρωσε το θεσμό Champions of the Earth (Πρωταθλητές της Γης) το 2005 και ο θεσμός αποτελεί την υψηλότερη διάκριση για θέματα περιβάλλοντος, αφού οι πρωταθλητές εμπνέουν, υπερασπίζονται, κινητοποιούν και ενεργούν προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις της εποχής μας.

Μόλις η πανδημία περάσει, ο Λευτέρης σχεδιάζει να διευρύνει το έργο της Mediterranean Cleanup και σε άλλες αλιευτικές χώρες.

Με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ